

## HOMILIA DE LA MISSA CRISMAL

Segur que tots heu llegit i predicat la darrera carta apostòlica del papa Francesc *Patris corde* –Amb cor de pare–, amb motiu del 150 aniversari de la seva declaració com a patró de l'Església catòlica. Potser alguns també heu llegit o esteu llegint la novel·la sobre sant Josep que ell cita a la darrera part, *L'ombra del Pare*.

Em proposo comentar tres aspectes de l'Evangeli de sant Lluc, que any rere any ens acompanya en aquesta missa del Crisma, a partir d'algunes reflexions del Papa i dels suggeriments que apareixen en aquesta bonica història de Josep de Natzaret. Ho faig per aprofundir un cop més en algunes actituds de fons del ministeri les promeses del qual avui renovarem.

La visita de Jesús al seu poble, Natzaret, “on s’havia criat”, ens remet a la seva infància i joventut. Ens remet a l’aprenentatge vital que va fer de la mà de la seva mare, Maria, i del seu pare legal, Josep. La seva intervenció, a la sinagoga, li és ocasió per proclamar, enmig dels qui guarden a la memòria els seus 30 anys de vida oculta i ordinària, que la profecia messiànica d’Isaïes es compleix, ara i aquí, en ell –“això que sentiu contar de mi és el compliment d’aquestes paraules de l’Escriptura”.

Què ens revelen, a nosaltres, cridats a ser uns altres “cristos” en l’ara i aquí que ens toca viure, les expressions “on s’havia criat” i “el compliment d’aquestes paraules de l’Escriptura”?

Aquestes paraules ens porten a pensar en el “com” de Jesús, més que no pas en el “què”. Més en com la vida en la Sagrada Família va configurar el seu cor? Com, a casa i a la sinagoga, va aprendre a fer la voluntat de Déu? I, sobretot, com aquest “com” és exemplar i estimulants per al nostre ministeri?

I el com que centra aquesta meua homilia no em porta a parlar de mitjans, com en altres ocasions, sinó de formes i d’actituds! Llegint la carta apostòlica –Amb cor de Pare– i els primers capítols de la novel·la *L'ombra del Pare*, apareix el com de Josep i les arrels del com de Jesús. Apareix el com de Déu que ha d’il·luminar el nostre “com”.

Així, doncs, vull fixar-me en el “com” del ministeri de Jesús i en el “com” del nostre ministeri. Ho faig amb les evocacions que “l’on s’havia criat” i “el compliment de les paraules de l’Escriptura” em suggereixen en les espigolalles de detalls sobre sant Josep d’aquests dos materials.

\*\*\*

“Jesús se n’anà a Natzaret, on s’havia criat”

Si llegiu els 8 primers capítols de *L’ombra del Pare*, redescobrireu com Déu preparava les coses perquè el “seu” fill no “mamés” la religiositat i la moralitat sufocant que regnava a Israel en aquells moments. Quina imatge de Déu tan tergiversada! Quina imatge de l’home tan excloent! Quina imatge de la dona tan degradant! Quina comprensió de l’amor tan eixarreïda! Quina manipulació de la llei i dels profetes tan de curta mirada!

Déu va esperar que el primogènit de la nissaga reial de David no fos res humanament i pogués ser un home humil i silenciós, dòcil a la seva voluntat, ombra de la seva paternitat. Déu va moure els fils de la història, com només ell sap fer, perquè acabés trobant la que ell havia escollit per a ser la mare del redemptor. I, així, fes tant de Maria una mare honesta com del “seu” fill, el messies esperat d’Israel.

Déu va voler que Jesús es criés en una llar segellada per l’amor. És deliciós com l’autor de la novel·la contrasta la comprensió de l’amor esponsal de Josep i les intuïcions escrupoloses de Zacaries i de Cleofàs, el suposat oncle de Maria. Més contrastant és, encara, la visió que destil·len els dos fariseus que van a la mateixa caravana amb Josep de camí cap a Galilea, o el pagès que, junt amb la seva esposa i el seu fill, també fan camí amb ells. Impacta la delicadesa de Josep que no vol prendre Maria per esposa simplement perquè el seu tutor hi accedeix, sinó només amb la condició que ella accepti. Això, a nosaltres, avui, ens sembla normal, però ja sabeu que a l’època la major part de novells esposos ni s’havien vist mai abans del compromís i, si ho havien fet, no s’havien parlat mai.

Jesús es va criar en una llar que respirava amor i un amor tendre. Maria i Josep foren ombra de l’amor de Déu, tendre, misericordiós, fidel, com narren tan bellament tants episodis i salms de l’Escriptura.

No ens ha d’estranyar la tendresa del Senyor amb els infants, amb els necessitats, amb els pecadors, amb les dones! Paràboles com la del bon samarità o la del fill pròdig, que tant xocaven i seduïen els cors de la bona gent, eren per a Jesús com respirar! Així mateix la predicació de les benaurances, de la confiança en la providència, de la correcció del germà errat... Quina paciència amorosa amb els malalts, els pecadors, els endimoniats, els seus mateixos deixebles, li brollava del fons de la seva ànima! Quina misericòrdia amb l’adúltera, amb Pere! Quina empatia amb

la samaritana! Jesús mostra amb més claredat que mai l'amor tendre i compassiu de Déu! Ell és mansoi i humil de cor.

Molts hem cregut “que Déu es basa només en la part bona i vencedora de nosaltres”. Molts hem cregut que l'actitud del qui vol créixer és la fortalesa, la competència, l'audàcia. La realitat, però, és que “la majoria dels seus designis es realitzen a través i malgrat la nostra debilitat”. No creixem a base de colzes o de punys, sinó a base de carícies.

La tendresa envers les nostres fragilitats ens salva. Si hem gaudit d'un pare, d'un director espiritual, d'un mestre capaç de mirar la nostra vulnerabilitat amb tendresa i d'ajudar-nos a veure en ella l'oportunitat per confiar en Déu, tenim a l'ànima un salconduit per afrontar totes les dificultats de la vida. Si hem tingut un pare, un director o un mestre exigent i inflexible, tindrem problemes en les relacions i grans dificultats per acceptar-nos i per acceptar els altres tal com són.

La tendresa és l'amor davant la fragilitat. La tendresa és l'obra artesana d'un Déu que actua en els cors i en els esdeveniments “fins i tot a través de les nostres pors, de les nostres fragilitats, de la nostra feblesa”.

Avui, més que mai, les persones que arriben a les parròquies ho fan profundament ferides. Els pastors que no estimen amb un amor tendre poc camí faran amb ells. El qui estima amb tendresa, amb cor de pare, engendra deixebles, és instrument de guarició, ajuda a mirar la pròpia veritat amb esperança, com una oportunitat perquè sigui possible l'obra artesanal i meravellosa de Déu.

Jesús es va criar en una llar que regalimava un amor tendre, que llegia la Paraula de Déu en veritat, sense tergiversacions. Ell, però, va culminar la seva configuració en aquelles llargues matinades amb el Pare, plenes d'intimitat i de tendresa.

Cadascun de nosaltres coneixem el nostre natural i el caràcter que ha forjat la nostra història familiar. Potser a uns us sortirà més espontàniament aquesta tendresa tan de Déu, tan de Jesús, tan necessària avui i sempre. D'altres potser mostrareu més el poder de Déu perquè la intimitat amb ell haurà transformat el vostre natural més feréstec i dur. Sigui com sigui, no renunciem mai a la tendresa. Una comunitat que té al davant un pastor capaç de cultivar una cultura d'amor paternal, d'amor tendre, ha fet fortuna, toca l'evangeli i viu.

\*\*\*

“Això que avui sentiu contar de mi és el compliment d’aquestes paraules de l’Escriptura.”

Quin retrat més bell fa *L’ombra del Pare* del silenci i de la pregària de Josep! Quins comentaris tan fins de les paraules de l’Escriptura, en contrast amb les sentències vexants dels fariseus que l’acompanyen per la fossa del Jordà. Quina espera confiada per descobrir qui havia de ser la seva esposa, segons la voluntat de l’Altíssim! Quina confiança en Déu quan la seva promesa, sense ni parlar amb ell, va marxar a tenir cura d’Elisabet, un cop embarassada!

El Papa mostra l’obediència de sant Josep als designis de Déu: a través de l’observança de totes les prescripcions de la llei; a través del compliment a la imposició romana del cens que va procurar que el Salvador nasqués on havia predit el profeta; a través de l’àngel que, en somnis, li va mostrar la decisió encertada en les grans cruïlles de la seva vida. Com diu el Papa: “A cada circumstància de la seva vida, Josep va saber pronunciar el seu ‘fiat’, com Maria a l’Anunciació i Jesús a Getsemani”.

Estem començant la Setmana Santa. Contemplarem aquests dies l’obediència de Jesús als designis del Pare. Tots els deixebles l’abandonaran, però ell romandrà fidel. El calze serà duríssim, humanament insuportable, però Ell no es farà enrere. La carta als Hebreus ho sintetitzarà així: “aprengué en els sofriments què és obeir”.

L’obediència de Josep, l’obediència de Jesús no és por a la impuresa, al pecat o al càstig. No és immaduresa, no és por a equivocar-se. És l’obediència als designis de Déu. L’obediència de Josep i de Jesús fa el seu aprenentatge en la llei, es forja en l’oració i es concreta en la vida.

Per què molts a Israel abandonaven el compliment de la llei? Perquè els seus mestres la desacreditaven amb la seva vida. No correm el risc del mateix, també avui nosaltres? No correm el risc de *mundanitzar-nos* i de manipular l’evangeli per no aparèixer com a incoherents?

Que diferent quan, observant l’ensenyament de l’Església, aprenem a ser fidels a l’evangeli i ens disposem a acollir el que Déu ens revela en l’oració i la vida! Qui viu en obediència de les paraules de l’Escriptura, més tard o més d’hora escolta Déu que parla i, sobretot, és capaç de descobrir el misteriós designi de Déu en els esdeveniments que ens succeeixen.

Heus ací el gran repte dels pastors: ésser obedients a la vocació rebuda per educar una generació que no entén l'obediència i que viu malmenada i a les palpentes, ensopegant una i una altra vegada en errors més i més greus.

Però no n'hi ha prou de ser exemplars. Cal, també, mostrar amb la nostra vida que acollint els esdeveniments i descobrint-hi el disseny de Déu es fressa el camí de la felicitat.

Sovint, davant les dificultats o contrarietats, escollim una d'aquestes dues opcions equivocades: o el sobreesforç per comprendre, per resoldre o la fugida i l'abandó per intentar negar la realitat.

Sant Josep i Jesús ens mostren que hi ha una actitud teològica –que compta amb Déu, que el té en compte. Es tracta d'acollir la realitat, els esdeveniments, amb cor obert, per descobrir un disseny més profund, un projecte que desborda els nostres projectes.

Josep mostra una maduresa fora d'allò comú. Ni la dona que va prendre per esposa, ni el naixement del seu fill, ni la persecució que el va obligar a fugir a Egipte, res de res fou com s'havia imaginat. Per què no va voler dominar la situació i forçar-la? Per què no va fugir i no se'n va desentendre? Perquè sabia que la seva vida era com Déu volia, ell l'havia preparada i teixida per a tot allò que tenia al davant en cada moment i a ell li corresponia acollir-la amb confiança.

Quin repte tan gran, ser pares en l'acolliment per a tants homes i dones que reneguen de la seva història. Molts conversos volen sepultar allò que han viscut, ho consideren un error, quelcom que no havia de passar i resulta que “la vinguda de Jesús enmig nostre és un regal del Pare, perquè cadascú pugui reconciliar-se amb la carn de la seva pròpia història, encara que no l'entengui del tot”.

El nostre testimoni és allò més preuat que podem oferir. Quan acollim la nostra història i l'estimem tota sencera, perquè ha estat tot allò del que s'ha valgut Déu per salvar-nos, ens fem instruments perquè d'altres puguin descobrir com “Déu escriu recte amb ratlles tortes”. De fet, qui ha fet aquest camí no s'escandalitza de res ni de ningú, no veu impediments i sap que Déu pot treure sants de les pedres. Testimoniar això amb senzillesa porta esperança als qui s'afeixuguen per l'ardu camí de la reconciliació amb la pròpia història. Acompanyar sense presses el llarg procés que porta a l'agraïment per tot allò que hom ha viscut és de les millors coses del nostre ministeri.

\*\*\*

Renovarem les nostres promeses sacerdotals. Beneirem els sants olis amb els quals portarem la gràcia de Déu a tots els que ens han estat confiats.

Demanam la gràcia de viure aquest moment com una renovació del nostre ministeri perquè el visquem i l'exercim "amb cor de Pare", amb un amor tendre i obedient.

Catedral de Solsona, 29 de març de 2021